

Co-funded by
the European Union

GEMEENSCHAPPELIJKE BASIS – OVER DE GRENZEN HEEN

PARTNER: ENCRE

LAND: België

Inhoudsopgave

<i>1. Introductie</i>	<i>2</i>
<i>2. Aard van de werkzaamheden</i>	<i>3</i>
<i>2.1 Doelstellingen van de activiteit</i>	<i>3</i>
<i>2.2 Beschrijving en methodologie van de activiteit</i>	<i>3</i>
<i>2.3 Hulpmiddelen en bronnen</i>	<i>3</i>
<i>2.4 Voorgestelde integratie</i>	<i>3</i>
<i>3. Debriefing en feedback</i>	<i>4</i>

1. Introductie

Deze informele opleidingsactiviteit pakt eurosceptis aan door deelnemers aan te moedigen te onderzoeken en te verwoorden **wat Europeanen over de nationale grenzen heen verenigt**, waarbij culturele elementen worden gebruikt als een punt van convergentie. Door gedeelde Europese kenmerken te vergelijken met die van een **willekeurig geselecteerd niet-Europees land**, worden de deelnemers begeleid om na te denken over wat het betekent om tot een Europese culturele ruimte te behoren.

Deze praktijk is met name geschikt voor **multinationale groepen**, idealiter met lerende volwassenen uit ten minste **drie verschillende Europese landen**. Het bevordert **kritisch denken, groepscohesie en interculturele dialoog**, terwijl het de weg vrijmaakt voor een diepere reflectie over **de Europese identiteit**.

Doelgroep: Volwassen lerenden van gemengd geslacht uit drie of meer verschillende Europese landen

Inclusiedimensie: Focus op rechtvaardige groepsvorming en inclusieve visuele hulpmiddelen (post-its, borden) om alle deelnemers in staat te stellen bij te dragen, ongeacht hun taalvaardigheid

Geschatte duur: ongeveer 1 uur en 30 minuten

3. Aard van de werkzaamheden

2.1 Doelstellingen van de activiteit

- Stereotypen en simplistische nationale verhalen tegengaan
- Elementen van een gedeelde Europese cultuur identificeren en verwoorden
- Ontwikkelen van intercultureel bewustzijn en wederzijds respect
- Stimuleer gezamenlijke analyse door middel van groepswork

2.2 Beschrijving en methodologie van de activiteit

Deelnemers worden verdeeld in kleine groepen (4-6 personen), waarbij ervoor wordt gezorgd dat **elke groep ten minste één deelnemer uit elk vertegenwoordigd Europees land** in de kamer bevat.

Elke groep trekt willekeurig de naam van een **niet-Europees land** uit een voorbereide set (bijv. Brazilië, Japan, Canada, Egypte, enz.).

Elke groep dan:

1. Bespreekt wat **de landen die door de leden worden vertegenwoordigd** cultureel, historisch of sociaal gemeen hebben.
2. Vervolgens worden deze kenmerken vergeleken met die van het **niet-Europese land dat is getekend**, met behulp van voorkennis of algemene percepties.
3. Organiseert hun ideeën in een **poster met twee kolommen**:
  - Linkerkolom: "Dingen die we als Europeanen delen"
  - Rechterkolom: "Dingen die we niet delen met [niet-Europees land]"
4. Elk punt wordt op een **apart post-it geschreven** en op de poster geplaatst.

Als ze klaar zijn, hangen de groepen hun posters op en bereiden ze een korte **presentatie van hun bevindingen** voor.

De sessie wordt afgesloten met een **begeleide discussie**, waarbij de deelnemers worden uitgenodigd om:

- Vergelijk hun observaties tussen groepen
- Vraagtekens bij generalisaties en aannames
- Bespreek de waarde van een gedeeld Europees cultureel kader

2.3 Hulpmiddelen en bronnen

- Set **niet-Europese landenkaarten** (vooraf voorbereid of digitaal getrokken)
- Blanco **posterborden** of flip-over vellen (1 per groep)
- **Post-its** (twee kleuren, optioneel)
- Stiften en pennen
- Optioneel: kaart van Europa en de wereld om vergelijking te vergemakkelijken

2.4 Voorgestelde integraties

Deze activiteit past goed bij:

- Elke module over Europese waarden of intercultureel onderwijs
- Een museumbezoek over migratie, het erfgoed van Europa of de hedendaagse geschiedenis
- Op strips gebaseerde workshops waar groepen hun 'common ground'-ideeën konden omzetten in visuele verhalen of symbolische strips

4. Debriefing en feedback

Voorgestelde vragen:

- Was u verrast door wat uw groep identificeerde als "Europees"?
- Heeft het bespreken van een niet-Europees land geholpen om uw mening over Europa te verduidelijken?
- Heeft u punten van onenigheid gevonden binnen uw groep? Hoe ben je ermee omgegaan?
- Hoe denk je dat je culturele achtergrond je keuzes heeft beïnvloed?
- Kunnen we spreken van een Europese identiteit zonder in clichés te vervallen?

Feedback verzamelen:

- Gebruik kleurgecodeerde post-its om anoniem uit te drukken: iets geleerd, iets in twijfel getrokken, iets gewaardeerd
- Optionele mondelinge feedbackronde of digitaal formulier

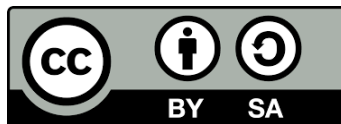
DISCLAIMER

Gefinancierd door de Europese Unie. De geuite standpunten en meningen zijn echter alleen die van de auteur(s) en komen niet noodzakelijkerwijs overeen met die van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan hiervoor verantwoordelijk worden gesteld.

Authors

© 2025 - ENCRE - Europees netwerk van vertegenwoordigers en ondernemers van strips (BE), Skill Up srl (IT), Cap Ulysse (FR), Museumsverein Klostertal (AT), Complexul Muzeal National Moldova Iasi (RO), Quiosq (NE).

Deze publicatie kwam tot stand met de financiële steun van de Europese Commissie in het kader van het Erasmus + Project "ONE Culture - Overcoming Nationalism and Euroscepticism through Culture", N. 2024-1-BE01-KA220-ADU-000243645.

Attributie, aandeel in dezelfde staat

(CC BY-SA) : U bent vrij om het materiaal te delen - te kopiëren en opnieuw te distribueren in elk medium of formaat en aan te passen - te remixen, te transformeren en voort te bouwen op het materiaal voor elk doel, zelfs commercieel. De licentiegever kan deze vrijheden niet intrekken zolang u zich houdt aan de licentievoorwaarden onder de volgende voorwaarden:

Naamsvermelding – u moet de juiste naamsvermelding geven, een link naar de licentie verstrekken en aangeven of er wijzigingen zijn aangebracht. U mag dit op elke redelijke manier doen, maar niet op een manier die suggereert dat de licentiegever u of uw gebruik van **GelijkDelen** goedkeurt - Als u het materiaal remixt, transformeert of erop voortbouwt, moet u uw bijdrage verspreiden onder dezelfde licentie als het origineel.

Geen aanvullende beperkingen – u mag geen juridische voorwaarden toepassen.

Co-funded by
the European Union

***Nationalisme en euroscepsis overwinnen
door middel van cultuur***